

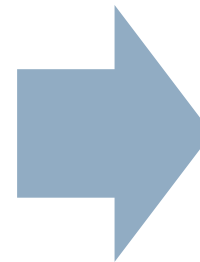
FORENINGSLIV OG TIDLIG FOREBYGGELSE BLANDT BØRN FRA UDSATTE BOLIGOMRÅDER

Jonas Følsgaard Grønvad og
Karen Broberg



20 september 2023

PROBLEMSTILLING OG PROJEKT: **POTENTIALER**



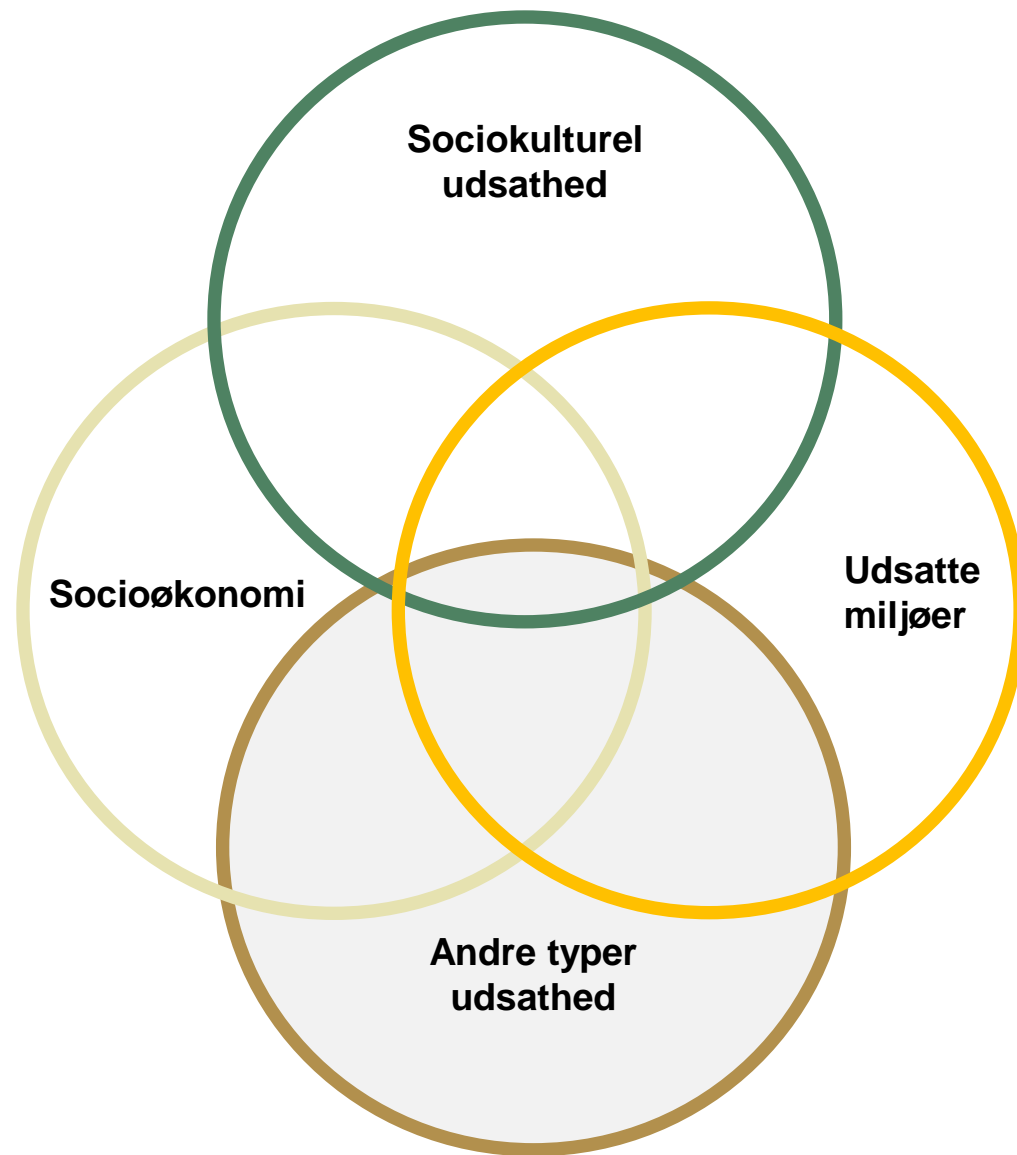
En vej mod
uddannelse, job,
positive sociale
relationer og undgå
kriminalitet

PROJEKTETS ELEMENTER



TYPER AF UDSATHED OG BARRIERER FOR BØRNS DELTAGELSE I FRITIDSLIVET I DE UDSATTE BOLIGOMRÅDER

TYPER AF UDSATHED



SOCIOØKONOMISKE FAKTORER

Børn og unge, der vokser op i socialt og økonomisk udsatte familier kan have behov for mere støtte og hjælp for at kompensere for deres familiesituation.

Socioøkonomiske faktorer beskrives ofte ved forældrenes beskæftigelsessituation, uddannelsesniveau og helbredstilstand.

SOCIOØKONOMISK UDSATHED

BARRIERER HOS BARN OG FAMILIE I FORHOLD TIL FORENINGSDELTAGELSE:

- Økonomiske udfordringer med fx kontingentbetaling, udstyr mm.
- Manglende ressourcer og overskud i familien og i de nære relationer
- Børn føler sig udenfor / stigmatisering
- Udfordrende adfærd / reaktioner (fx afkode sociale spilleregler / uudtalte sociale kodekser)

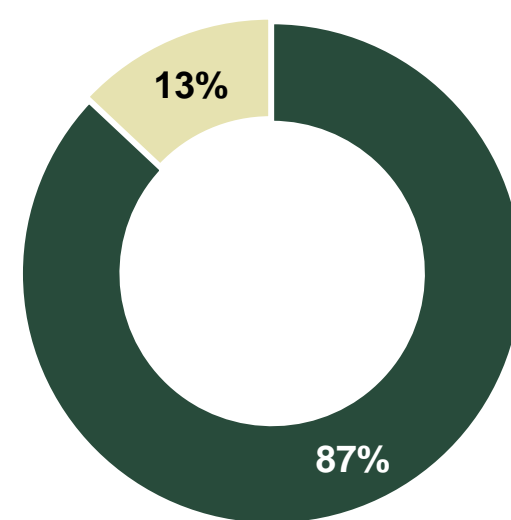
Kilde: Interviews og workshops med fagprofessionelle og praktikere

Børn er mindre tilbøjelig til at dyrke sport / motion hvis...

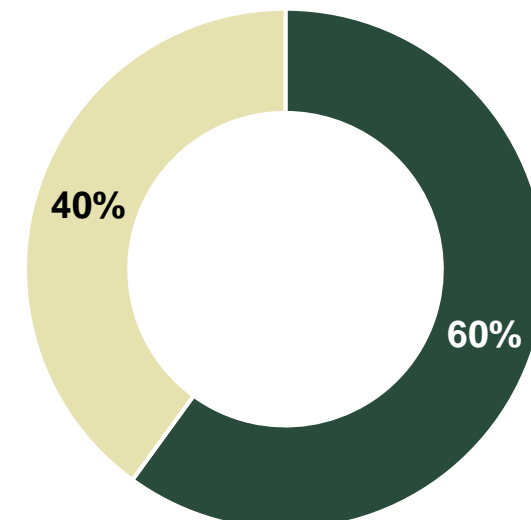
- ...de lever i familier som befinder sig under fattigdomsgrænsen eller er udenfor arbejdsmarkedet.
- ...de bor med en enlig forælder, i en sammenbragt familie eller er anbragt uden for hjemmet.
- ...den øvrige familie også er mindre aktive i foreningslivet.

Kilde: Idrættens analyseinstitut, Socialt Udsatte i idrætten (2018)

ANDELEN AF BØRN OG UNGE, DER IKKE GÅR TIL SPORT / MOTION



Børn 7-9 år, hvor begge forældre er i arbejde



Børn, hvor begge forældre er arbejdsløse

■ Dyrker sport/motion

■ Dyrker ikke sport/motion

Børn og unge, der oplever, at familien har få penge, oplever oftere end andre mistrivsel i skolen og lavere fagligt niveau, ligesom de sjældnere oplever at gå til sport i en klub eller forening.

SAMMENHÆNG MELLEM OPLEVET ØKONOMI OG BØRN OG UNGES TRIVSEL OG HELBRED (2021)



Næsten 4 ud af 10 skolebørn (6-18 år) lever under fattigdomsgrænsen i de udsatte boligområder.

7 ud af 10 skolebørn med herkomst fra et MENAPT-land i de udsatte boligområder har mindst en forælder udenfor uddannelse og arbejdsmarked og med grundskole som højeste uddannelse.

For de øvrige skolebørn i de udsatte boligområder er det 4 ud af 10.

I befolkningen 1 ud af 10.

ANDELEN AF 18 ÅRIGE, DER HAVDE RISIKOFAKTORER I FAMILIEN, MENS DE VAR 6-18 ÅR (2019)

	Udsatte boligområder	Befolkningen
Mindst 1 brud i familien	54%	43%
Mindst en forælder med en sigtelse eller dom	11%	5%
Mindst en forælder med misbrug	3%	2%
Mindst en forælder i behandling for psykisk sygdom	27%	12%
Mere end to flytninger	18%	16%
Personforanstaltninger	14%	8%
Ingen af de ovenstående	16%	41%

Kilde: Kilde: VIVE Chanceulighed i udsatte boligområder (2022)

SOCIOKULTURELLE FAKTORER

Sociokulturelle faktorer dækker over værdier, normer, traditioner, levemåder, omgangsformer, som man er vokset op med og finder naturlige.

Etniske minoriteter kan som nyankomne og med en anden kulturel baggrund have vanskeligt ved at navigere i foreningslivet.

SOCIOKULTURELT UDSATHED

BARRIERER HOS BARN OG FAMILIE I FORHOLD TIL DELTAGELSE:

- Forældre som har svært ved at forstå værdien foreningsliv / frivillighed
- Forældre med begrænsede dansk kundskaber
- Børn som skiller sig ud / mangler socialt tilhørsforhold
- Børn med sociale forpligtelser og social kontrol fra hjemmet (fx lektier, passe mindre søskende)
- Børn som søger mod mere uformelt / selvorganiseret fritidsliv

Kilde: Interviews og workshops med fagprofessionelle og praktikere

61 % af børn og unge (0-17 år) i udsatte boligområder har anden etnisk baggrund end dansk.

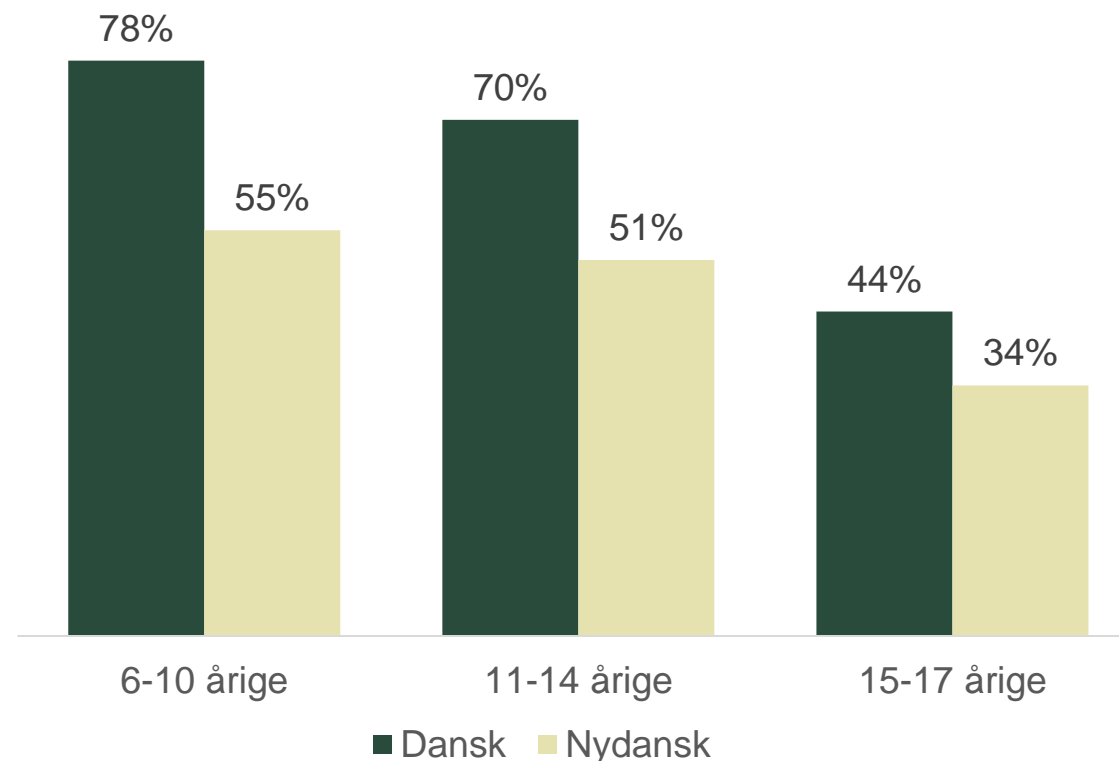
Kilde: Landsbyggefondens beboerdata 2022

Andelen af nydanske børn og unge, der dyrker idræt eller sport i en idrætsforening, er markant lavere for etnisk danske børn.

Det er særligt piger med anden etnisk baggrund end dansk som har en lav grad af deltagelse i foreningsidræt.

Kilde: Medborgerskabsundersøgelsen (2022)

BØRN OG UNGE, DER DYRKER IDRÆT/SPORT I EN FORENING



Kilde: Medborgerskabsundersøgelsen 2022

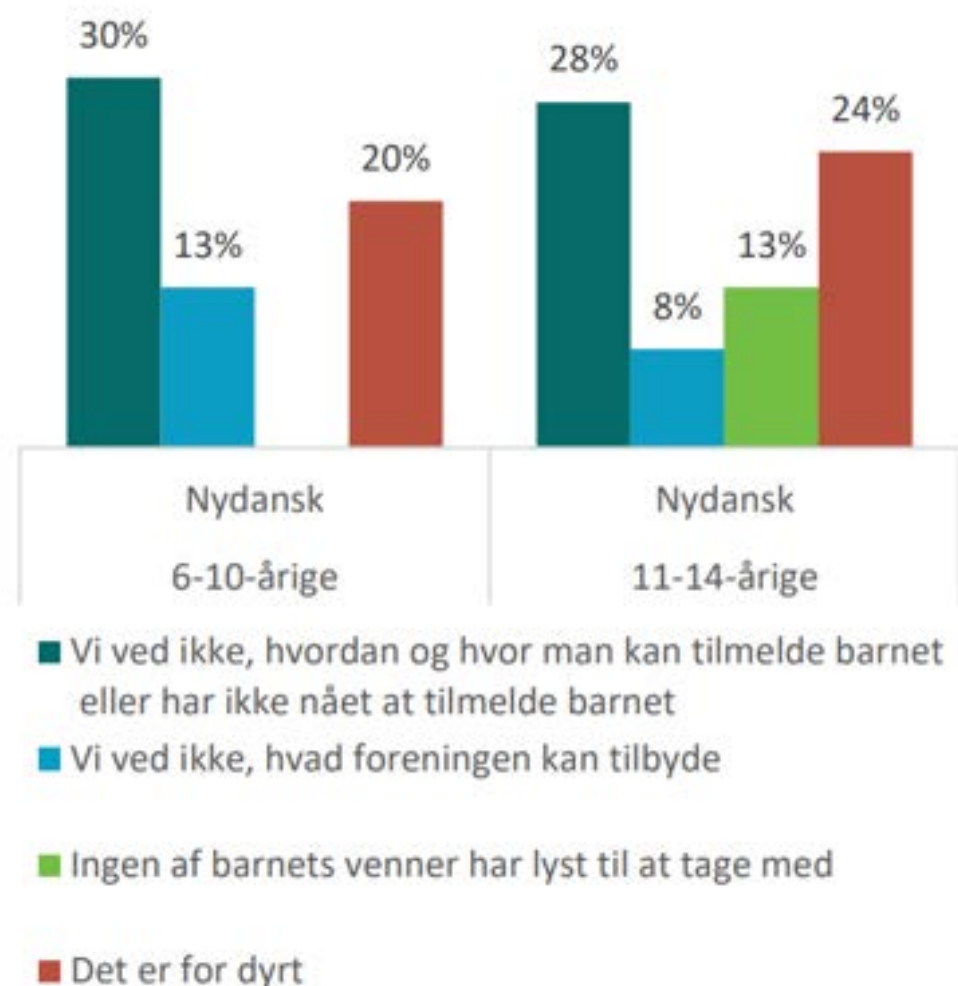
30 % af forældre til 6-10-årige nydanske børn, der ønsker at deres børn dyrker sport i en idrætsforening, har enten ikke nået at tilmelde deres barn, eller ved ikke hvordan de kan tilmelde barnet.

13 % af forældrene til nydanske børn, der ønsker at deres børn dyrker sport, angiver, at de ikke ved, hvad en idrætsforening kan tilbyde.

20 % angiver, at det er for dyrt at gå til sport i en forening.

Kilde: Medborgerskabsundersøgelsen (2022)

ÅRSAGER TIL NYDANSKE FORÆLDRES MANGLENDE TILMELDING TRODS ØNSKE OM BARNES DELTAGELSE.

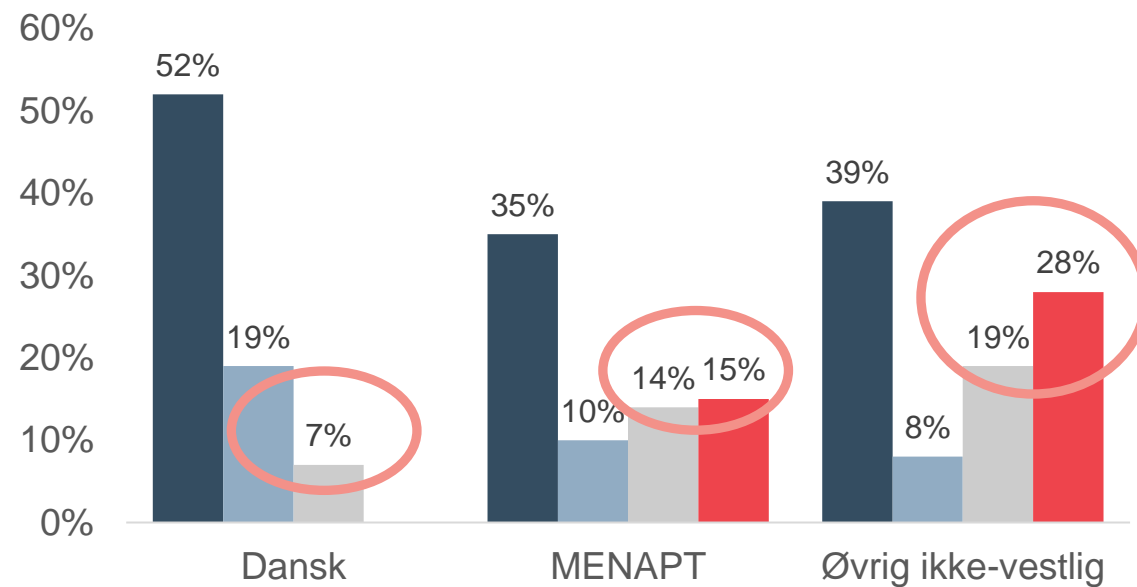


Forældre til nydanske børn, der har børn i en forening, men ikke deltager i deres barns fritidsforening, angiver i højere grad end etnisk danske forældre, at de ikke ved, hvordan man kan hjælpe og at de mangler viden om, hvordan man tilmelder sig som frivillig.

Samtidig fremhæves sprogvanskeligheder som en årsag til manglende deltagelse.

Kilde: Medborgerskabsundersøgelse (2022).

ÅRSAGER TIL MANGLENDE ENGAGEMENT I BØRNS FRITIDSLIV FOR FORÆLDRE MED BØRN I FORENINGER.



- Jeg er ikke blevet spurgt om det
- Jeg har tilbudt min hjælp, men der har ikke været behov for det eller anden forælder hjælper
- Jeg ved ikke, hvordan man tilmelder sig, eller at man kan hjælpe til
- Mit dansk er endnu ikke godt nok til det

UDSATTE MILJØER

Ophobning af dårlige levevilkår og mangel på deltagelse.

Den fysiske tilgængelighed til steder, hvor man kan dyrke fritidsaktiviteter kan være udfordret, ligesom faciliteter kan fremstå mindre attraktive for målgrupperne.

Manglende social samhørighed i form af fælles værdier og tillid kan være en udfordring.

UDSATTE MILJØER

BARRIERER I FORHOLD TIL DELTAGELSE I FORENINGSLIV

- Stor andel af familier og børn i sårbare positioner kan presse foreningerne, som kan mangle både frivillige og forældreopbakning
- Fysiske rum i lokalområdet defineres af bestemte børn og unge (stedsunderskud og tidsoverskud)
- Begrænset mobilitet - adgang og afstand til idrætstilbud har betydning
- Fremmedgørelse / ikke føle sig "hjemmevant"

Kilde: Interviews og workshops med fagprofessionelle og praktikere

Det at være bosiddende i et socioøkonomisk belastet lokalområde bidrager også til risikoen for at være socialt udsat. Enkelte indikatorer er ikke i sig selv er udtryk for social udsathed, men en ophobning af faktorer er udslagsgivende

Kilde: Idrættens analyseinstitut 2018. Socialt udsatte i idrætten.

Mellem 50 og 60 pct. af børn og unge som ikke er medlem af en get2sport forening har mere end 6 og op til 14 udsathedsidekatorer i de udsatte boligområder.

Kilde: Vive. Børn og unge i Get2Sportforeningerne Version 2 (2022)

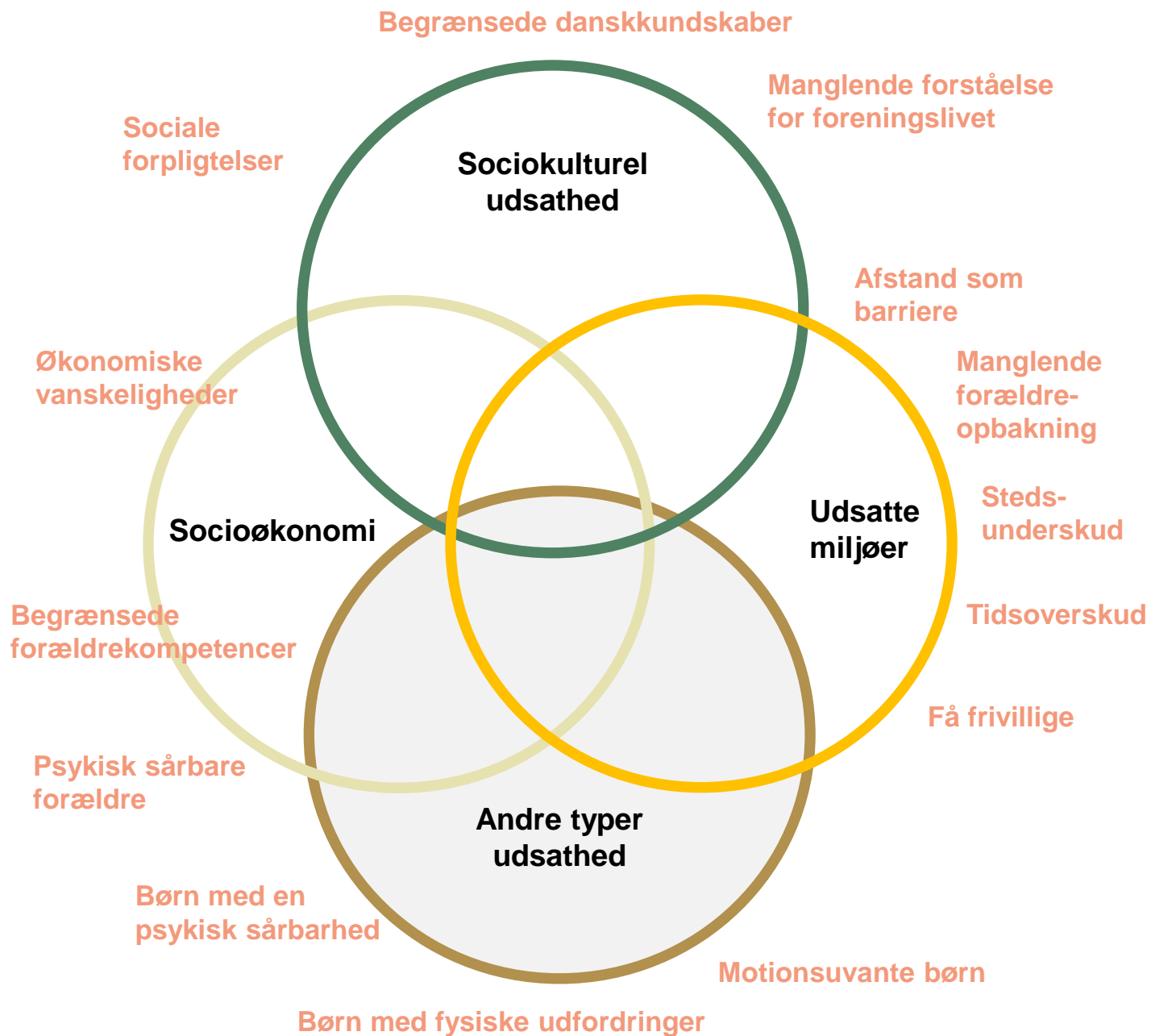
HYPPIGHEDEN AF DE ENKELTE INDIKATORER FORDELT PÅ ANTAL INDIKATORER FOR BØRN OG UNGE I ALDEREN 6-9 ÅR IKKE MEDLEM AF EN GET2SPORT FORENING.

Indikatorer for udsathed	1-2 indikatorer	3-5 indikatorer	6-9 indikatorer	10-14 indikatorer
MENAPT-oprindelse	16	46	58	54
Har været anbragt som barn	0	0	0	3
Problematiske skolefravær	9	17	26	41
Forebyggende foranstaltninger	1	7	20	47
Underretninger	7	21	43	76
Psykisk diagnose	1	2	3	7
Forældre uden beskæftigelse	26	62	93	100
Forældre med grundskole som højeste	19	33	62	90
Begge forældre i restgruppen	0	0	4	25
Brud i familien	24	30	43	62
Forældre modtager ledighedsydelse	5	29	66	87
Forældre psykisk diagnose	9	20	42	73
Forældre sigtet	10	32	57	89
Forælder dømt	4	21	42	78
Forælder stofmisbrugsbehandling	0	1	5	26
Forælder alkoholmishandling	0	1	3	15
Forælder livsstilssygdom	2	3	7	12
Forælder cancer	0	1	2	2
Familien lever uder fattigdomsgrænsen	3	21	40	47
Udsatte søskende	20	52	69	78

ANDRE TYPER AF UDSATHEDER

Børn og unge kan have udviklingsforstyrrelser og/eller psykiske lidelser som fx ADHD, autisme, PTSD, OCD eller angst.

Børn og unge kan være motionsuvante og/eller have forskellige fysiske udfordringer, som fx syns- eller hørehandikap.

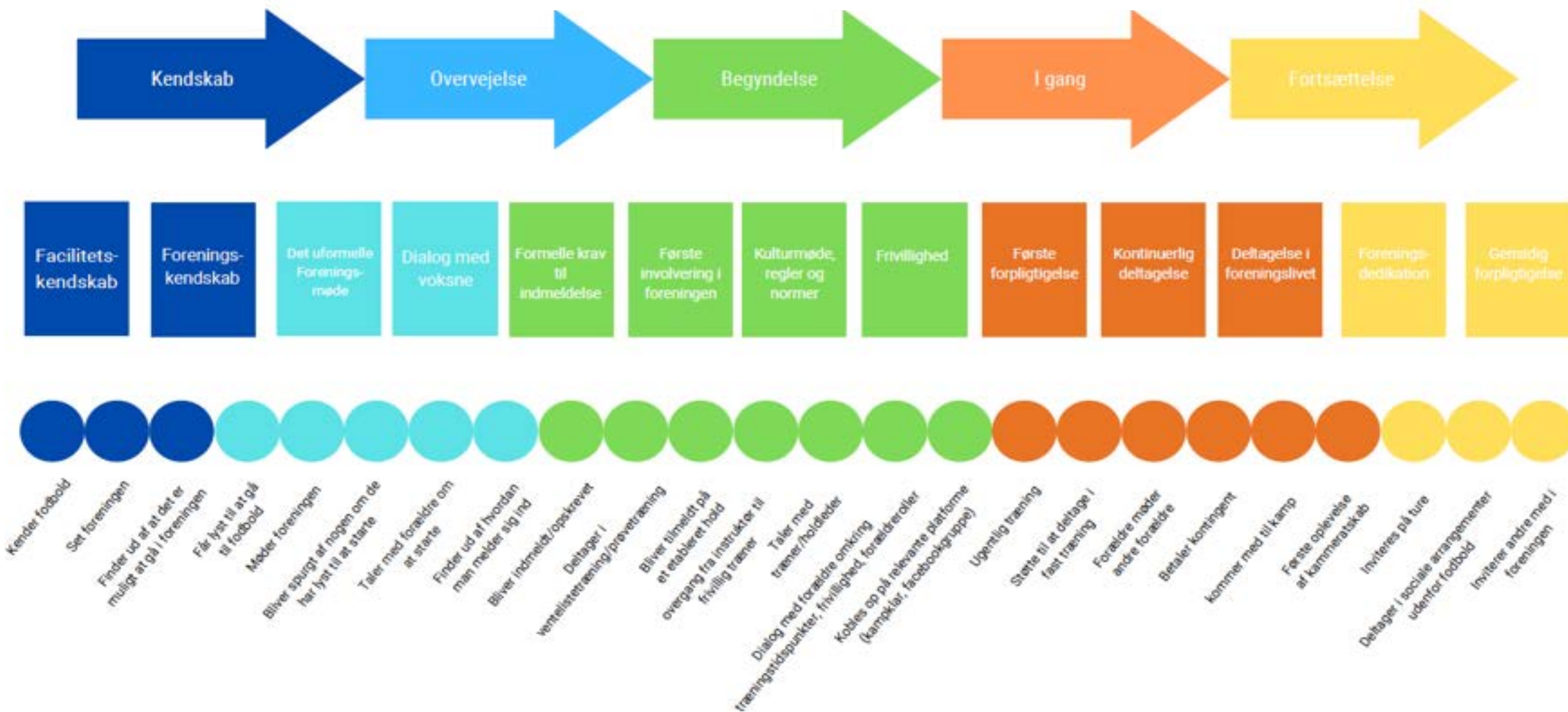


OPSAMLING

- Mange faktorer på spil
- Skjulte / uafdækkede problemstillinger
- Forskellige grader af udsathed
- Der findes ikke en fælles løsning
- Behov for forskelligrettede støttesystemer.
- Håndholdt / personbåret indsats er ofte nødvendige, men også sårbare

SAMPUBLIKATION OG METODEKATALOG

FORENINGSREJSEN



DEN (U)LIGE VEJ IND I FORENINGSLIVET

Villy er i dag 11 år. Hans forældre, som begge er født og opvokset i Danmark og har dyrket foreningsidræt gennem hele deres liv. De skrev Villy op på Nørrebro Uniteds venteliste allerede, da han var fire år. Da Villy fyldte fem år, fik han plads på et hold, og Villys far meldte sig som frivillig træner. Familien har alle år deltaget i børnestævner og sociale arrangementer, som klubben har inviteret til via app'en, facebook og mail. I dag er Villys mor holdleder og er netop taget til Vildbjerg Cup sammen med Villy, holdet og resten af trænerteamet.

Case

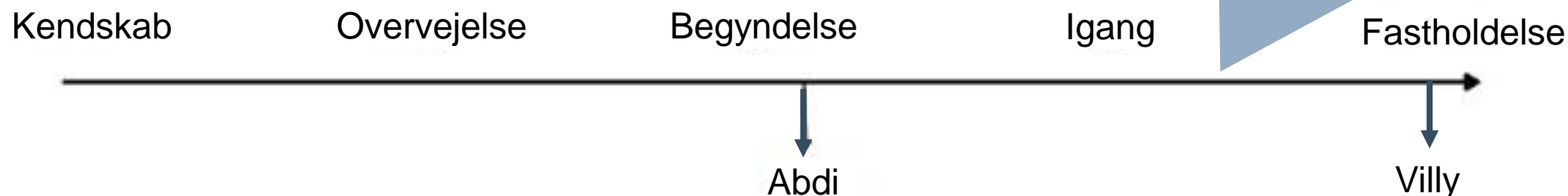
Abdi 6 år, og bor med sin mor og to brødre i en lejlighed i Mjølnerparken, da han begynder at interessere sig for fodbold. Abdis mor ikke født i Danmark, så hun har ikke det store kendskab til, hvordan det danske foreningsliv hænger sammen og pga. sproglige, psykiske og fysiske udfordringer har hun det svært på arbejdsmarkedet og er ind og ud af jobaktivering. Hun har ikke overblik over, hvordan hun skal komme i kontakt med Nørrebro United og få mere at vide om, hvordan hendes børn kan komme til at gå til fodbold..

Case

Kilde: Uddrag fra kommende antologi imellem CFBU og Nørrebro United

DEN (U)LIGE VEJ IND I FORENINGSLIVET

"Tilfældigt møder de [Abdis familie] en mand fra Nørrebro United i Mimersparken, som siger, at snart så kommer der gratis træning hver tirsdag i Mimersparken. De fik en website af ham til at skrive sig på venteliste. Børnene det var dem, der var meget aktive. Så siger de "kom mor, vi skal hjælpe dig", og så sidder vi og skriver på computeren, men jeg vidste ikke, om det vi gjorde var rigtigt eller ej."



Modstand/uheld: indmeldelse, navigere i foreningssystem, krav til udstyr, skade, modtage rette information, fysisk afstand ml. hjem og træning, manglende relationer mellem personer på ventelistetræning og mor, app, deltagelsesprincip på ventelistetilbud

Hjælp/held: ventelistetræning, låneudstyr, billig kontingentsats, bekendte og venner i nabolaget, Nørrebro United, idrætsprojektet, Fritidsliv med Mentor

Kilde: Uddrag fra kommende antologi imellem CFBU og Nørrebro United

“

”Så jeg vil virkelig gerne gå til fodbold, men det kan jeg faktisk ikke. Så går jeg bare til Wessel. Henter min bold. Træner hvad jeg kan. (...) Og så behøver jeg ikke at ringe til min far og sige ”okay jeg er klar” eller måske jeg kan ikke nogle gange, fordi jeg har arbejde. Og så behøver jeg ikke at tage bussen hver eneste gang bare for at betale, fordi jeg fik mit rejsekort til at gå til skole.”

Uddrag fra interview

Kilde: Uddrag fra kommende antologi imellem CFBU og Nørrebro United

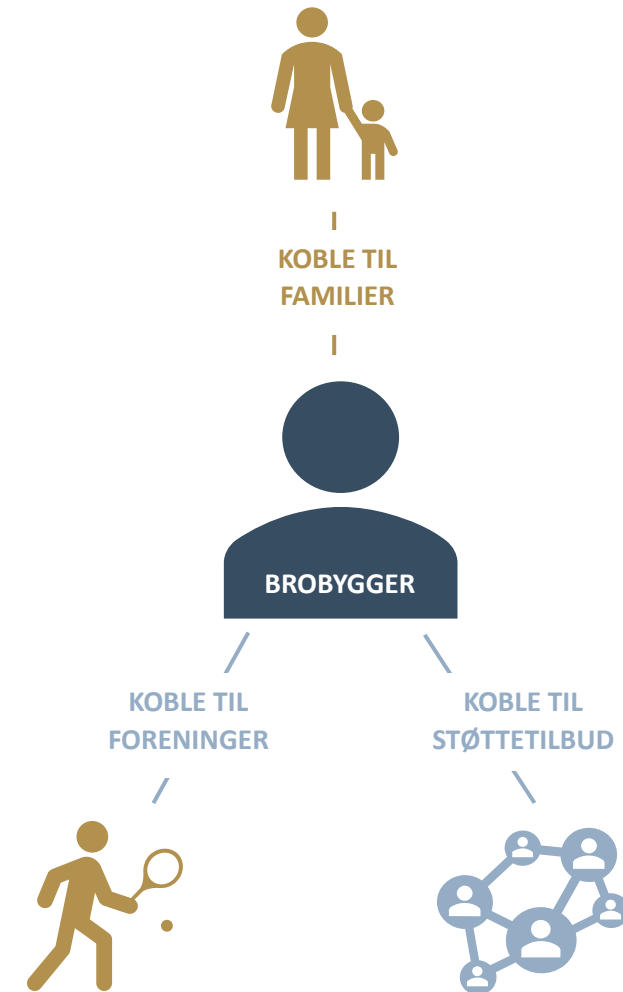
METODEKATALOG

- Tilbyde **konkrete eksempler** på *hvordan* man kan give flere børn fra udsatte boligområder en plads i et fritidsfællesskab.
- Fokus på foreninger, der arbejder med at skabe flere **deltagelsesmuligheder**, der rykker på gængse grænser for, hvad en foreningsaktivitet kan være og hvordan man kan være en del af en forening.
- Det kan både være store **idrætsforbund**, der laver **forsøgsprojekter**, eller **lokale foreninger**, der løfter et socialt ansvar.
- Det kan være foreninger inden for **idrættens verden**, og det kan være foreninger med aktiviteter inden for **kultur og kunst**.



BROBYGNING TIL FORENINGSLIVET

- **Fastholdelse:** Mere end den første kontakt
- **Opsøgende arbejde:** Samtalen om fritidsliv rykker ud foran opgange og ind i stuer
- **Øge kendskabet:** Skabe overblik over en jungle af fritidstilbud
- **Relationsarbejde til foreninger:** Være et kendt ansigt
- **Koble til støttetilbud:** Kontingent, ketcher og kørsel



“

Jeg vil altid forsøge at guide familier i retning af foreninger, som jeg kender godt, og som jeg ved er gode til at tage imod børn, der ikke har erfaring med foreningslivet.

Uddrag fra interview

BROBYGNING TIL FORENINGSLIVET

METODER OG GREB

- Fritidsvejledning
- Lokale ambassadører
- Betalingsordninger og tilskud til kontingent og udstyr
- Følgeordninger og samkørsel
- Den gode velkomst og opfølgning
- Brobygning til andre fritidsfællesskaber



FORENINGSOPGAVEN

- **Rummelige fællesskaber:** Social opmærksomhed i foreningerne
- **Udvide rammer for deltagelse i aktiviteter:** Hvornår går man til noget?
- **Forældreinddragelse og foreningsforståelse:** Værdien er ikke en selvfølge



“

Mange foreninger synes, at alle bare kan komme og være med. Men i virkeligheden er det for dem med ressourcer. Det handler derfor også om en kulturændring i foreningerne.

Citat fra workshop

FORENINGSSOPGAVEN

METODER OG GREB

- Inklusionsansvarlig i foreningen
- Træner med fokus på fællesskab
- Åbne sociale arrangementer
- Tilbyd forældre en aktiv rolle
- Åben træning og prøvetræning
- Ryk aktiviteter ud på børnenes hjemmebane
- Unge rollemodeller



FORUDSÆTNINGER

- Det kræver forankring i foreningen både på ledelses-, medarbejder- og frivilligniveau
- Ønsket skal gro i foreningen men det er væsentligt med et strukturelt blik på (varige) finansieringsmuligheder
- Det kræver (oftest) en håndholdt og varig indsats, fx gennem en brobygger med overblik støttemuligheder og kendskab til lokale foreningsaktører
- Det er essentielt at tænke sociale kompetencer ind i foreningen
- Det kalder på en udvidet forståelse af foreningsaktiviteter
- Det er nyttigt med en boligsocial indsats, der kan understøtte foreningen – men ikke en nødvendighed

KONFERENCE: FRITIDSFÆLLESSKABER FOR ALLE BØRN

En dag i Taastrup Teater- og Musikhus og Børne- og Kulturhuset i Taastrupgaard

Læs mere her:

<https://cfbu.dk/arrangementer/temadag-hvordan-opstaar-der-lighedstegn-mellem-fritidsaktiviteter-og-faellesskab-for-alle-boern/>



8. november 2023

KONFERENCE: FRITIDSFÆLLESSKABER FOR ALLE BØRN

En dag om inklusion af børn fra udsatte boligområder i fritidsaktiviteter. Kom med til Taastrup Teater- og